

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сокол Ірина Миколаївна,

*старший викладач кафедри інформатики
та інформаційних технологій в освіті, Запорізький
обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, dominic28@yandex.ru.*

Сопіна Олена Миколаївна,

*учитель англійської мови, Комунальний заклад
«Запорізька спеціалізована школа-інтернат II–III ступенів «Січовий колегіум» Запорізької обласної
ради, somdom@ukr.net.*

Анотація: У статті розкриваються можливості застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні англійської мови. Наводяться приклади використання сервісів Веб 2.0 (Plickers, learningapps, QR-code), можливостей мобільних телефонів (фото, відео, диктофон). Попри це, автори пропонують перелік сучасних Інтернет-ресурсів для вчителів іноземної мови.

Ключові слова: англійська мова, ІКТ, мобільний телефон, сервіси Веб 2.0.

Нині, в еру освітніх реформ, наша держава обрала два пріоритетні напрямки: іноземні мови та ІТ-технології. Так, 2016 рік був оголошений Роком англійської мови, адже, як зазначив президент України «...володіння мовою міжнародного спілкування вкрай необхідно українцям, адже це розширює доступ громадян до світових можливостей освіти, культури та економіки. Без належного знання українцями англійської мови на належному рівні неможлива інтеграція України до наукового, економічного та політичного простору...» [1]. У проєкті концепції «Нової української школи» спілкування іноземними мовами та інформаційно-цифрова компетентність увійшли у список 10 ключових компетентностей нової української школи [2].

Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій може значно покращити рівень вивчення іноземних мов, підвищити мотивацію до навчання, зробити урок більш творчим та інноваційним. Попри це, ми згодні з думкою А. Марченко, що «...опанування англійською мовою відкриває доступ до інформаційних технологій і різних предметних дисциплін, що демонструється на міжнародних конференціях, в доповідях щодо спільних телекомунікаційних проєктах — не тільки спілкування реалізується на англійській мові, але і навчання мови стає частиною будь-якого міжнародного проєкту» [3]. Для сучасних школярів — майбутніх спеціалістів це можливість вийти на міжнародний рівень спілкування, співробітництва тощо.

Аналіз наукових праць. Питання застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій досліджується науковцями в різних аспектах. Розв'язання питання застосування ІКТ у викладанні англійської мови в різних аспектах виявляється досліджується у роботах науковців О. Биконя, Ю. Білецької, Р. Бужикова, С. Карандіної, В. Краснопольського, Ю. Кожендерфер, А. Маслюка, О. Мацюка, П. Сердюкова, С. Селіванова та ін.

Метою статті є наведення прикладів застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні англійської мови для учнів навчальних закладів.

Застосування QR-кодів. У 1994 році компанією Denso-Wave був розроблений матричний код для ши-

фрування деякого обсягу інформації у графічний об'єкт [4]. Нині QR-коди широко використовуються в освіті: проведення квестів та освітніх екскурсій, створення прихованої підказки, проведення цікавих опитувань, написання QR-книжок та ін.

Для проведення запропонованого нами завдання вчителю необхідно заздалегідь підготувати QR-коди (наприклад за допомогою сайту: <http://www.colorqr-code.ru>).

Ідея завдання. Шановні учні! За допомогою будь-яких гаджетів (планшетів, телефонів) вам необхідно розкодувати QR-коди й виконати поставлені завдання.

Приклади завдань

This implement is used to apply ink to a surface such as paper. Find this item and make photo with unusual usage of this. Using the internet find some (4-5) interesting facts about this tool.

This country is located in the heart of the Mediterranean Sea, it shares open land borders with France, Switzerland, Austria, Slovenia, San Marino and Vatican City. Some of the most popular food: pizza, pasta, tiramisu and espresso. What is this country? Find photos in the internet with the most famous sights of this country and make a short video (1 min), performing places of interests as you are a travel agent.

It is the perceptible shaking of the surface of the Earth, resulting from the sudden release of energy in the Earth's crust that creates seismic waves. It can be violent enough to toss people around and destroy whole cities. What is it? Make a list of instructions of what people should do when it occurs.

This object you can find inside and outside. To most humans, they are seen as objects to decorate homes, gardens, bodies, and more. However, they have a much more important purpose than decorating. They are highly adapted to attract their specific pollinators such as bees, flies, moths, hummingbirds, and bats just to name a few. This is why they are brightly colored and highly scented making them the beautiful creations that they are. We would not have food, medicines, dyes, textiles, and other necessities of daily living without them. Guess what is it? Find it in the classroom and make advertising photo.

This is a relationship of mutual affection between two or more people. It is a stronger form of interpersonal bond than an association. It has been studied in academic fields such as sociology, social psychology, anthropology, and philosophy. Although there are many forms of this, some of which may vary from place to place, certain characteristics are present in many types of bond. Such characteristics include affection, sympathy, empathy, honesty, altruism, mutual understanding, and compassion, enjoyment of each other's company, trust, and the ability to be oneself, express one's feelings, and make mistakes without fear of judgment. What is it? Make a collage of photos where you should show how people can express this (at least 5 photos).

На рис. 1 наведені приклади створених QR-кодів.

Сервіс Plickers можна використовувати для проведення вікторин / опитування на будь-якому етапі уроку. Попри це, сервіс дозволяє миттєво переглянути відповіді учнів, зробити аналіз та організувати зворотний зв'язок.

Вивчаючи досвід учителів-практиків, які вже використовують цей сервіс, ми побачили такі ідеї застосування Plickers: фронтальне опитування в кінці уроку; фронтальне опитування на початку уроку за попередньою темою; виявлення попередніх знань учнів за новою темою; проведення тестування; рефлексія уроку; отримання миттєвої реакції від класу (Р. Бірн [5]); перевірка хто присутній на уроці (Р. Бірн [5]).

Для застосування цього сервісу необхідно:

Рис. 1. Приклад QR-кодів

1. Зареєструватися на сервісі <https://www.plickers.com/> (рис. 2), увести учнів класу й створити необхідні запитання (рис. 3).

2. Роздрукувати карти з QR-кодами, які доступні на сайті (рис. 4).

3. Встановити на мобільний телефон (чи планшет) програму Plickers.

Сервіс автоматично будує звітні таблиці результатів за запитаннями (рис. 5) й за учнями (рис. 6).

У цій статті ми не будемо зупинятись на детальних інструкціях щодо роботи у сервісі, адже в мережі Інтернет достатньо детальних покрокових інструкцій. Але, маючи вже власний досвід використання сервісу, хочемо надати деякі рекомендації. По-перше, чим далі знаходиться камера для зчитування коду, тим швидше буде відбуватись сканування. Зручність сервісу в тому, що бігати поміж парт не треба, учителю достатньо стояти на своєму місці й спокійно сканувати коди. По-друге, коди краще роздрукувати на щільному папері, що дозволить довше їх використовувати. По-третє, необхідно слідкувати, щоб учні не закривали коди пальцями, папір не попадав у тінь та не падав, бо інакше код може не проскануватися камерою. По-четверте, при використанні мобільного Інтернету з'єднання із сервісом може відбутись не відразу, необхідно повторити з'єднання декілька разів, інколи це займає від декілька секунд до хвилини. По-п'яте, рекомендуємо проводити опитування на 5–6 запитань, адже застосування сервісу хоч і зацікавить учнів, але забере достатньо часу на уроці.

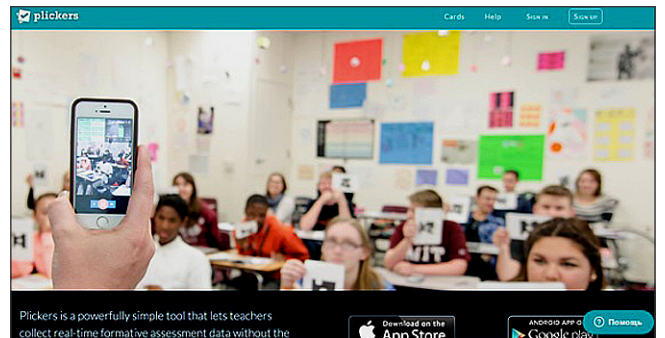

Рис. 2. Скриншот сервісу Plickers

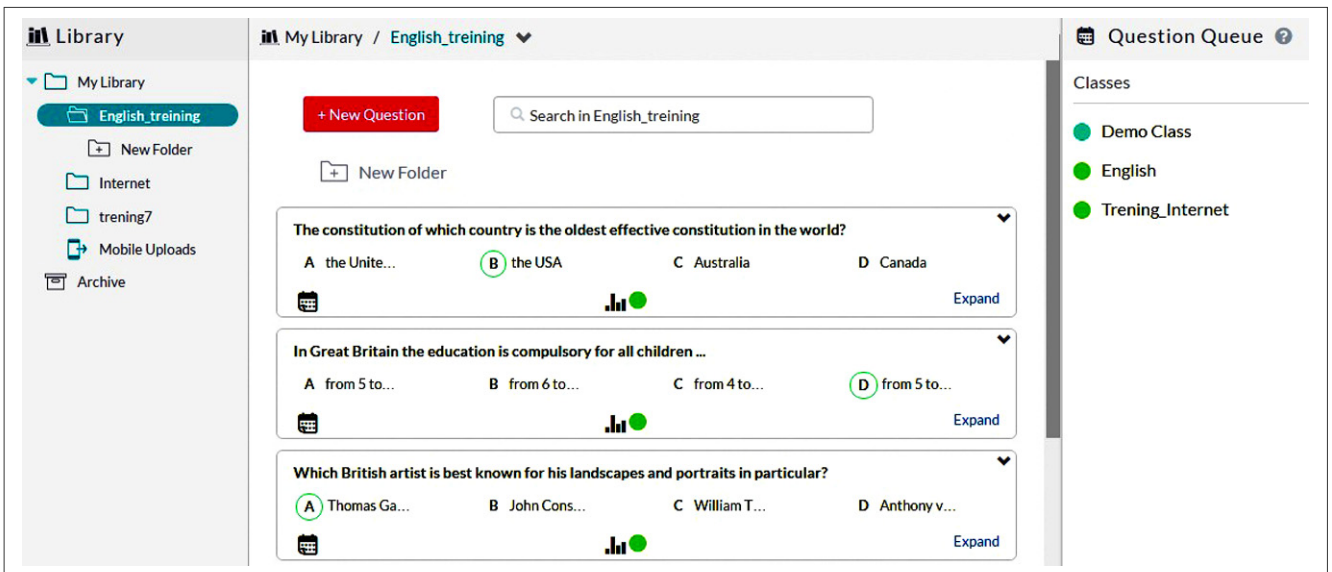

Рис. 3. Скриншот створених запитань для уроку англійської мови

Plickers Set	# of cards	Cards per sheet	Font size	Ideal for...
Standard	40	2	normal	Most classrooms of average size
Expanded	63	2	normal	Large student groups in a standard classroom setting
Large Font	40	2	large	Younger students or anyone who may have trouble reading the letter answers
Large Cards	40	1	normal	Deeper or especially large classrooms or auditoriums Note: Larger cards may block other students' cards
Large Cards Expanded	63	1	normal	Large student groups in especially large, non-standard classrooms Note: Larger cards may block other students' cards

Рис. 4. Скриншот карток з QR-кодами

Рис. 5. Скриншот результатів за запитаннями

Card #	Student Name	Total %	The constitution of which country	In Great Britain the education is com...	Which British artist is best known fo...	The most well-known English detective...	Match a phrasal verb to its synonym...
		44%	40%	40%	40%	40%	60%
1	Група 1	60%	A	D	C	C	A
2	Група 2	20%	A	A	C	A	A
3	Група 3	60%	A	D	A	C	C
4	Група 4	20%	B	C	C	B	C
5	Група 5	60%	B	B	A	D	A

Рис. 6. Скриншот результатів за учнями

Застосування мобільного телефону. У 2014 році відповідним наказом МОН (№910 від 07.08.2014) була скасована заборона на використання мобільних телефонів під час навчального процесу. Усе частіше, на освітніх заходах звучать пропозиції про застосування мобільних телефонів у навчанні учнів. На сьогодні більшість учнів мають сучасні смартфони, вільно користуються мобільним телефоном, а самі гаджети мають

можливості та програмне забезпечення, яке можна використовувати у навчанні: зйомка фото та відео, програми для роботи з онлайн-документами, диктофон та ін. Разом з тим постають деякі проблеми. Так, у разі виникнення проблем з телефоном, учитель може не зорієнтуватись у якійсь моделі сучасного телефону. Як показав наш власний досвід, більшість учителів не розуміють, як саме можна використовувати мобільні телефони на уроках, а аналіз організацій післядипломної освіти показав, що на сьогодні в Україні відсутні курси / тренінги / майстер-класи з підготовки вчителів до застосування мобільних телефонів у навчальному процесі.

Пропонуємо декілька ідей з використання мобільного телефону, проведення яких не вимагає знань від учителя особливостей апаратного і програмного забезпечення чи проходження додаткових курсів з підготовки.

Завдання 1. «What is it?». Застосування фото камери (можна проводити в парах, або в міні-групах): «The idea is to make photo of anything with your cell phone, but it should be just a piece of object. Then other pupils can ask yes/no questions to identify/guess the thing».

Приклад запитань: Is it clothes? Do you use it every day? Do you have it here? Is it for kids?

Приклад фотографії подано на рис. 7.

Завдання 2. «Selfie» (можна проводити в парах або в міні-групах): Dear friends! You had a task: to make selfie photo with historical, architectural, natural places or objects in the background, but only a piece of object. Now you will show your photos to your partner and your partner should ask different questions which can help to guess what is in the background of your photo».

Завдання 3. «Photo gallery» (можна проводити в парах або в міні-групах): «Dear children! I know that you like to take photos with your cell phones. Now you will work in pairs. Choose any photo and your partner will ask different questions to know more information about it (place, weather, food, clothes etc). It depends on what is on this photo. Then you can exchange».

Завдання 4. «Video guide». «Your task is to make video using your smart phones where you will be as a tour guide. You should choose any sights you want, prepare the most interesting facts about it and perform in videos. You will work in groups and each member can record a part of the video».

Завдання 5. «An interview». «Dear children, your task is: using the dictaphone in the mobile phones to make an interview as you are a journalist and celebrity. Work in pairs and before recording you should make up questions and answers».

Завдання 6. «Last news». «You have one minute to find last news via the Internet in the Facebook and tell us about it».

Рис. 7. Приклад фотографії

Завдання 7. «Audio recording». «Please, record a short conversation (story) and then listen to and analyze yourself».

Сервіс learningapps. В останні роки все більшої популярності набирає сервіс для створення інтерактивних вправ learningapps. Сервіс дозволяє використовувати вже створені іншими учасниками вправи, створювати власні і реєструвати учнів. Для вчителів іноземної мови він виступає помічником на всіх етапах роботи (граматика, аудіювання, читання, письмо тощо) адже дозволяє працювати з основними типами ресурсів: відео, аудіо, текст.

Різноманітність вправ дозволяє залучити учнів до роботи, обирати індивідуальні або групові форми, залучити ігрову діяльність (рис. 8).

Рис. 8. Скриншот завдання на сервісі learningapps

Інтернет-сервіси. На сьогодні різні сайти, соціальні мережі, портали та ін. стали чудовим джерелом інформації, середовищем для навчання і спілкування, площадками для обміну досвідом тощо. Для вчителя іноземної мови вони дають змогу вийти за шкільні рамки спілкування і приєднатись до різних Всеукраїнських і Міжнародних проєктів.

Надаємо перелік сайтів, на які ми пропонуємо звернути увагу вчителям англійської мови:

Сервіси Веб 2.0

- <https://tagul.com/> — сервіс для створення хмар слів;
- <https://app.wizer.me/> — сервіс для створення власних інтерактивних робочих зошитів

Іноземна мова

- <http://generation.global/> — платформа, яка дає можливість підготувати та проводити он-лайн конференції та телемости з учнями різних країн світу;
- <http://etwinning.com.ua/> — платформа для створення спільних проєктів з навчальними закладами будь-якої країни ;
- <https://smartypins.withgoogle.com/> — онлайн вікторина від компанії Google;
- <http://www.english-grammar.at/> — онлайн вправи з граматики англійської мови;
- <http://www.teachingenglish.org.uk/>.

Канали відео сервісу YouTube:

- <https://www.youtube.com/user/EngliserESL;>
- <https://www.youtube.com/channel/UCz9KyOw0HM9hmewatG81YjQ;>
- <https://www.youtube.com/channel/UCAmWPx-CtOaY06-jYoNJRdkQ;>

• https://www.youtube.com/channel/UCe0Nc_YEB74w0TLVPDNUkEA.

Інтернет-ресурси на порталі ЗапоВікі: <http://goo.gl/GWJNqf>.

Висновки. У Національній доповіді про стан і перспективи розвитку освіти в Україні [6; с. 52] зазначено, що одними з нерозв'язаних проблем загальної середньої освіти є «...недостатня його орієнтованість на формування здатності використовувати здобуті знання в житті і практичній діяльності» та «...істотні прогалини в оснащенні шкіл необхідними засобами навчання, створенні ефективного освітнього середовища з використанням ПКТ». Вважаємо, що застосування описаних у статті сервісів Веб 2.0, можливостей мобільного телефону, Інтернет-ресурсів може значно покращити рівень викладання іноземних мов, збільшити мотивацію учнів до вивчення предмету, показати учням можливість застосування власних гаджетів для освіти.

* * *

Сокол И. Н., Сопина Е. Н. Использование современных информационно-коммуникационных технологий при преподавании английского языка

Аннотация: В статье раскрываются возможности применения современных информационно-коммуникационных технологий при обучении английскому языку. Приводятся примеры использования сервисов Веб 2.0 (Plickers, learningapps, QR-code), возможностей мобильных телефонов (фото, видео, диктофон). Кроме этого, авторы предлагают перечень современных Интернет-ресурсов для учителей иностранного языка.

Ключевые слова: английский язык, ИКТ, мобильный телефон, сервисы Веб 2.0.

* * *

Sokol Irina N., Sopina Elena N. The use of modern information and communication technology in teaching english

Abstract: The article unveils the opportunities of the appliance of modern information and communication technology in teaching English. There are given the examples of using Web 2.0 services (Plickers, learningapps, QR-code), mobile phone features (photos, video, dictaphone). In addition, the authors propose a list of modern Internet resources for foreign language teachers.

Tags: English, ICT, mobile phone, Web 2.0 services.

Список використаних джерел

1. 10 заходів Року англійської мови в Україні [Електронний ресурс] / ЗНО Клуб : [сайт]. — Режим доступу : <http://znoclub.com/pidgotovka-do-zno/834-10-zakhodiv-roku-anglijskoji-movi-v-ukrajini.html>.
2. Проєкт концепції Нової української школи [Електронний ресурс] / Портал «Освіта.уа» : [сайт]. — Режим доступу : <http://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>.
3. Марченко Е. В. Методические основы обучения фонетике английского языка с помощью компьютерных технологий [Электронный ресурс] / Е. В. Марченко // Киберленинка : [сайт]. — Режим доступа : <https://cyberleninka.ru/article/n/metodicheskie-osnovy-obucheniya-fonetike-anglijskogo-yazyka-s-pomoschyu-kompyuternyh-tehnologiy>.
5. Byrne R. Three Ideas for Using Plickers In the Classroom — Results of My First Trial [Electronic resource] / R. Byrne // Free technology for teachers : [blog]. — Access mode: <http://www.freeteach4teachers.com/2014/07/three-ideas-for-using-plickers-in.html#.V6R-tvmLTV>.
6. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)]; за заг. ред. В. Г. Кременя. — Київ : Педагогічна думка, 2016. — 448 с. — Бібліогр.: с. 21. — (До 25-річчя незалежності України).